

۳- کشورهای آنگولا و اکوادور از سال ۲۰۰۷، به عضویت سازمان کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) درآمدند. لازم به ذکر است کشور اکوادور از تاریخ اول ژانویه ۲۰۲۰ از لیست کشورهای عضو اوپک خارج شده است.

۴- از سال ۲۰۱۰ مولفه‌های مورد استفاده برای محاسبه شاخص توسعه انسانی بر اساس توصیه‌های بین‌المللی طبق جدول ۲۴-۴ تغییر یافته است.

۵- تغییرات اعداد شاخص به دلیل تجدید نظر در نشریه جدید گزارش توسعه انسانی^۱ (HDR) می‌باشد. شایان ذکر است بر اساس طبقه‌بندی‌های مورد استفاده توسط سازمان ملل، کشورها به لحاظ شاخص توسعه انسانی، بر اساس آخرین نشریه سازمان ملل به گروه‌های زیر تقسیم‌بندی می‌شوند:

کشورهای با شاخص توسعه انسانی ۰/۸۰ تا ۱، کشورهای با توسعه انسانی بسیار بالا، کشورهای با شاخص توسعه انسانی بین ۰/۷۰ تا ۰/۷۹، کشورهای با توسعه انسانی بالا، کشورهای با شاخص توسعه انسانی ۰/۵۵ تا ۰/۶۹، کشورهای با توسعه انسانی متوسط، و کشورهای با شاخص توسعه انسانی کمتر از ۰/۵۴، کشورهای با توسعه انسانی پایین محسوب می‌شوند.

قابل ذکر است این طبقه‌بندی در نشریات سازمان ملل در سال‌های مختلف متغیر می‌باشد.

۶- از سال ۱۳۹۹ و با توجه به سالنامه این سال الگو و محتوای جداول در نشریه آمارهای سالانه اوپک^۲ (۲۰۲۱) تغییر کرده است و جداول با الگو و محتوای جدید ارائه شده است.

۱) *Human Development Report.*
۲) *Opec Annual Statistical Bulletin.*

مقدمه

به منظور فراهم آوردن امکان مقایسه داده‌های آماری ایران با برخی کشورهای جهان، فصل آمارهای بین‌المللی در سالنامه آماری کشور طراحی و ارائه شده است.

برای تهییه آمارهای این فصل، از سالنامه‌های آماری سازمان ملل متعدد در زمینه‌های جمعیت، گزارش توسعه انسانی و سالنامه آماری کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) استفاده شده است.

نخستین جدول این فصل پیش‌بینی جمعیت جهان را بر حسب مناطق عمده و قاره، برای میانه سال‌های ۲۰۲۲، ۲۰۲۳ و دوره ۲۰۳۰ تا ۲۱۰۰ میلادی نشان می‌دهد. جدول شماره ۲، به اطلاعات مربوط به برآورد جمعیت، تراکم جمعیت، توزیع سنی جمعیت و درصد شهرنشینی اختصاص دارد که برخی کشورهای جهان را شامل می‌شود. جدول شماره ۳، بیانگر نرخ خام ولادت و مرگ و میر در برخی کشورهای جهان می‌باشد. در جدول شماره ۴، اطلاعات مربوط به شاخص توسعه انسانی، ارائه شده است. به علاوه، در مورد نفت و گاز به دلیل اهمیت آن از نظر تولید انرژی و نقش آن در اقتصاد کشور، آمارهای بیشتری در سطح کشورهای عضو اوپک و مناطق جهان درج شده است.

در مورد آمارهای ارائه شده، توضیح نکات زیر ضروری است:

۱- با توجه به اینکه در این فصل، اطلاعات مربوط به ایران عیناً از سالنامه آماری سازمان ملل متعدد یا سایر منابع بین‌المللی استخراج شده است، اطلاعات ارائه شده در مواردی با آمارهای مشابه در سایر فصل‌های سالنامه آماری کشور، تفاوت دارد.

۲- کشور گابن از سال ۱۹۹۵ از سازمان کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) خارج شده بود که مجدداً از سال ۲۰۱۶ به عضویت کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) درآمده است.

پولی دلار امریکا از طریق نرخ‌های قدرت برابری خرد^۵ (PPP) تقسیم بر متوسط جمعیت.

دخایر شناخته شده یا اثبات شده: مقدار تخمینی انواع هیدروکربن‌هایی است که از نظر آماری، در اصطلاح به آن نفت خام یا گاز طبیعی اطلاق می‌شود و اطلاعات زمین‌شناسی و مهندسی نفت، در حد قابل قبولی، حاکی از قابلیت استحصال آن تحت شرایط اقتصادی و فناوری جاری است.

نفت خام: مخلوطی از هیدروکربن‌هایی است که به صورت مایع در مخازن طبیعی زیرزمینی وجود دارد و پس از جریان یافتن در سطح زمین (تحت فشار جو) نیز کماکان به حالت مایع باقی می‌ماند. مقدار تولید نفت خام شامل موارد زیر است:

(الف) مایعاتی که به لحاظ فنی به عنوان نفت خام تعریف می‌شوند.
ب) مقادیر اندکی از هیدروکربن‌ها که به شکل گاز در مخازن زیرزمینی وجود دارند، لیکن در اثر فشار جو، پس از جریان یافتن بر روی زمین به حالت مایع تبدیل می‌شوند.

ج) مقادیر اندکی از مواد غیر هیدروکربن که همراه با نفت تولید می‌شوند.

گاز طبیعی: مخلوطی از ترکیبات هیدروکربنی و مقادیر کمی از گازهای دیگر (غیر هیدروکربنی) که در فاز گازی یا محلول با نفت خام در مخازن زیرزمینی طبیعی و قابل بازیافت بعنوان گاز در شرایط متعارفی دما و فشار می‌باشد که بخش عمدۀ آن را گاز متان تشکیل می‌دهد.

فراورده‌های نفتی: فراورده‌های حاصل از تصفیه نفت خام، مواد نفتی اشباع نشده، مایعات گاز طبیعی و سایر ترکیبات هیدروکربنی است. این فراورده‌ها شامل بنزین هواپیما، بنزین اتومبیل، نفت، نفت سفید، سوخت جت، نفت کوره حاصل از تقطیر، نفت کوره پسمانده گاز مایع شده، مواد چرب‌کننده، پارافین، زغال حاصل از نفت، قیر و... است.

صرف فراورده‌های نفتی تصفیه شده: مصرف فراورده‌های تحویلی در داخل کشور شامل فراورده‌های نفتی، سوخت‌های مورد مصرف پالایشگاه و ضایعات و همچنین فراورده‌های به دست آمده از مجتمع‌های گازی به استثنای سوخت کشتی است.

تعاریف و مفاهیم

نرخ ولادت و مرگ و میر (میزان خام تولد و مرگ): تعداد سالانه تولد و مرگ به ازای هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت. این نرخ‌ها عموماً به صورت «نرخ‌های خام» ارائه می‌شوند زیرا در محاسبه آن‌ها ساختار سنی جمعیت در نظر گرفته نمی‌شود. بنا بر این نرخ‌های خام مرگ در کشورهای بیشتر توسعه یافته که نسبتاً دارای سهم بیشتری از میزان مرگ و میر در جمعیت سالخورده خود هستند، عموماً از نرخ‌های خام مرگ در کشورهای کمتر توسعه یافته که دارای سطح امید به زندگی کمتری هستند، بیشتر می‌باشد.

شاخص توسعه انسانی^۳ (HDI): یک شاخص ترکیبی برای اندازه‌گیری میانگین دستاوردها و موفقیت در سه معیار اساسی توسعه انسانی یعنی زندگی طولانی و سالم، دانش و سطح زندگی مناسب است.

رتبه شاخص توسعه انسانی برای سال ۲۰۲۰: این رتبه‌بندی بر اساس مقدار شاخص توسعه انسانی برای سال ۲۰۲۰ است که با استفاده از همان داده‌هایی که به تازگی در سال ۲۰۲۲ مورد بازنگری قرار گرفته‌اند، محاسبه شده است. از این داده‌ها برای محاسبه مقادیر شاخص توسعه انسانی سال ۲۰۲۰ استفاده شده است.

امید به زندگی در بدو تولد: تعداد سال‌هایی است که انتظار می‌رود یک نوزاد به دنیا آمده به شرط ثابت ماندن شرایط فعلی میزان‌های مرگ و میر ویژه سنی در زمان تولد در طول زندگی آن نوزاد، زنده بماند.

میانگین سال‌های تحصیل: میانگین تعداد سال‌های تحصیلی افراد ۲۵ سال و بیشتر است که از تبدیل سطوح مدرک تحصیلی با استفاده از مدت زمان رسمی هر سطح، کسب می‌شود.

سال‌های مورد انتظار تحصیل: تعداد سال‌های تحصیلی است که انتظار می‌رود یک کودک در سن ورود به مدرسه بتواند آن را سپری کند؛ در صورتی که الگوهای غالب در خصوص میزان‌های ثبت نام ویژه سنی، در طول زندگی آن کودک همچنان تداوم یابد.

درآمد ناخالص ملی^۴ (GNI) سرانه: کل درآمد اقتصادی یک کشور، بر اساس تولید و مالکیت عوامل تولید منهای مبلغ پرداخت شده برای استفاده از عوامل تولید بقیه افراد بر حسب واحد

3) Human Development Index.

4) Gross National Income.

5) Purchasing Power Parity.

گزیده اطلاعات

در سال ۲۱۰۰ جمعیت جهان ۱۰۳۴۹ میلیون نفر براورد شده است که قاره‌های آسیا و افريقا به ترتیب با ۴۶۷۴ و ۳۹۲۴ میلیون نفر دارای بیشترین جمعیت می‌باشند.

در سال‌های ۲۰۱۹، ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ ۲۰۲۰ شاخص توسعه انسانی ایران به ترتیب معادل ۰/۷۸۳، ۰/۷۷۷ و ۰/۷۷۴ می‌باشد که در سال ۲۰۲۱ در بین کشورهای جهان رتبه ۷۶ را به خود اختصاص داده است. شایان ذکر است رتبه ایران در سال ۲۰۲۰ نیز ۷۷ بوده است.

در سال ۲۰۲۱ امید به زندگی در بدو تولد در ایران ۷۳/۹ سال بوده است.

بنابر آمارهای ارائه شده توسط سازمان اوپک در سال ۲۰۲۲ میزان تولید نفت خام ایران ۲۵۵۴ هزار بشکه در روز بوده که در بین ۱۳ کشور عضو اوپک رتبه پنجم را به خود اختصاص داده است. عربستان سعودی با متوسط تولید ۱۰۵۹۱ هزار بشکه، عراق با تولید ۴۴۵۳ هزار بشکه، امارات متحده عربی با تولید ۳۰۶۴ هزار بشکه و کویت با تولید ۲۷۰۷ هزار بشکه در روز به ترتیب رتبه اول تا چهارم را به خود اختصاص داده‌اند.

بر اساس این آمارها در سال ۲۰۲۲ ایران با ۹۰۱ هزار بشکه در روز، هشتمین کشور صادرکننده نفت خام در میان کشورهای عضو اوپک است. همچنین با عرضه بیش از ۲۶۲ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی به بازار، بیشترین مقدار عرضه را در بین کشورهای عضو اوپک به خود اختصاص داده است.

تولید گاز طبیعی عرضه شده به بازار؛ عبارت از تولید ناخالص گاز طبیعی منهای مقادیر سوخته شده، هدر رفته، گاز مجدد تزریق شده و حجم گاز کاهش یافته و در نتیجه فرایند تبدیل گاز و خالص‌سازی به منظور استخراج مایعات گاز طبیعی است.

سازمان توسعه و همکاری اقتصادی^{۶)} (OECD)، یک سازمان بین‌المللی است که فعالیت اصلی آن، سیاست‌گذاری‌های بهتر برای زندگی بهتر است. هدف سازمان همکاری اقتصادی و توسعه، تدوین و تنظیم سیاست‌هایی است که نتیجه نهایی آن‌ها کامیابی بیشتر، ایجاد برابری و فرصت و همچنین ارتقای رفاه و بهزیستی برای همگان است. این سازمان از تجارت و دانش تخصصی شصتساله خود برای خلق دنیایی با فردای بهتر استفاده می‌کند. این سازمان با همراهی و مشارکت شهروندان، سیاست‌گذاران و دولتها برای ایجاد استانداردهای بین‌المللی شواهد مبنا و یافتن راه حل‌هایی برای رفع چالش‌ها و مشکلات اجتماعی، اقتصادی و زیستمحیطی فعالیت می‌کند. سازمان مزبور با بهبود عملکردهای اقتصادی، ایجاد مشاغل و تقویت و حمایت از نظام آموزشی قوی و مبارزه با فرار مالیاتی بین‌المللی، یک مجمع و مرکز علمی بی نظیری را برای ارائه داده‌ها، تحلیل‌ها، تبادل تجربیات و اشتراک‌گذاری بهترین اقدامات و ارائه مشاوره درباره سیاست‌های عمومی و تعیین استانداردهای بین‌المللی نیز فراهم می‌نماید.

6) Orgnisation For Economic Co – Operation and Development.

(میلیون نفر)

۲۴-۱- جمعیت جهان و پیش‌بینی آن بر حسب منطقه^(۱)

جهان و منطقه	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۳۰	۲۰۵۰	(۲) ۲۱۰۰
جهان	۷۹۷۵	۸۰۴۵	۸۵۴۶	۹۱۰۹	۱۰۳۴۹
آسیا	۴۷۲۳	۴۷۵۳	۴۹۵۹	۵۲۹۳	۴۶۷۴
افریقا	۱۴۲۷	۱۴۶۰	۱۷۱۱	۲۴۸۵	۲۹۲۴
اروپا	۷۴۴	۷۴۲	۷۳۷	۷۰۳	۵۸۷
امریکای لاتین و کارائیب	۶۶۰	۶۶۵	۶۹۸	۷۴۹	۶۴۷
امریکای شمالی	۳۷۷	۳۷۹	۳۹۳	۴۲۱	۴۴۸
اقیانوسیه	۴۵	۴۶	۴۹	۵۸	۶۹

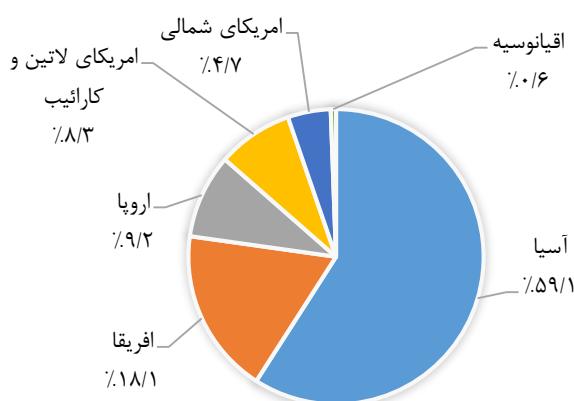
(۱) اعداد مربوط به میانه سال است.

(۲) اعداد تجدید نظر شده است.

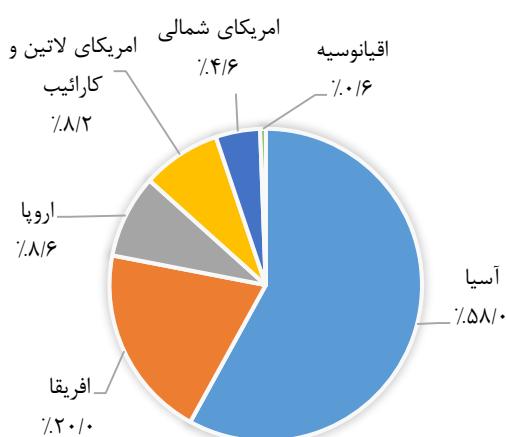
مأخذ - سازمان ملل متحد. (ربپ).

۲۴-۱- جمعیت جهان و پیش‌بینی آن بر حسب منطقه

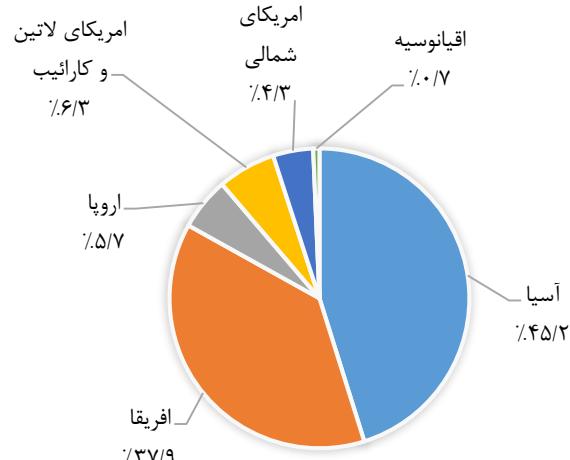
۲۰۲۳

۲۰۳۰

۲۱۰۰

مبنای: جدول ۲۴-۱

۲۴-۲- برخی از شاخص‌های جمعیتی در کشورهای منتخب جهان: ۲۰۲۲

درصد شهر نشینی ^(۳)	تراکم جمعیت (نفر در کیلومتر مربع)	توزیع سنی جمعیت (درصد)		برآورد جمعیت (میلیون نفر) ^(۱و۲)	منطقه و کشور
		جمعیت بالای ۶۰ سال	جمعیت بالای ۱۴ سال		
آسیا					
۵۸	۱۲۵/۳	۱۲/۵	۲۳/۵	۱۰/۳۶	آذربایجان ^(۴)
۹۲	۱۲۷/۱	۶/۳	۳۲/۱	۱۱/۲۹	اردن
۶۴	۹۷/۷	۲۰/۳	۲۰/۵	۲/۷۸	ارمنستان
۵۱	۸۱/۴	۸/۶	۳۰/۲	۳۴/۸۳	ازبکستان
۲۷	۶۳/۳	۳/۸	۴۳/۱	۴۱/۱۳	افغانستان
۸۸	۱۳۲/۹	۳/۵	۱۵/۲	۹/۴۴	امارات متحده عربی
۵۹	۱۴۴/۲	۱۰/۹	۲۵/۲	۲۷۵/۵۰	اندونزی
۷۷	۵۴/۴	۱۱/۶	۲۳/۶	۸۸/۵۵	ایران، جمهوری اسلامی
۹۰	۱۸۸۰/۲	۶/۹	۲۰/۲	۱/۴۷	بحرین
۴۰	۱۳۱۵/۱	۹/۳	۲۶/۰	۱۷۱/۱۹	بنگلادش
۳۸	۳۰۵/۹	۶/۸	۳۶/۶	۲۳۵/۸۲	پاکستان
۲۸	۶۹/۶	۶/۲	۳۶/۳	۹/۹۵	تاجیکستان
۵۴	۱۴۰/۳	۲۲/۰	۱۵/۵	۷۱/۷۰	تایلند
۵۴	۱۳/۷	۸/۸	۳۱/۱	۶/۴۳	ترکمنستان
۷۷	۱۱۰/۹	۱۲/۷	۲۳/۲	۸۵/۳۴	ترکیه
۶۵	۱۴۸/۵	۱۸/۶	۱۷/۲	۱۴۲۵/۸۹	چین ^(۵)
۹۲	۳۲۸/۹	۳۵/۸	۱۱/۶	۱۲۳/۹۵	ژاپن
۱۰۰	۸۷۴۹/۲	۲۳/۰	۱۱/۸	۵/۹۸	سنگاپور
۵۷	۱۲۰/۴	۷/۲	۳۱/۴	۲۲/۱۳	سوریه
۷۲	۱۰۲/۵	۵/۱	۳۷/۷	۴۴/۵۰	عراق
۸۵	۱۶/۹	۵/۳	۲۵/۹	۳۶/۴۱	عربستان سعودی
۸۸	۱۴/۸	۴/۵	۲۷/۰	۴/۵۸	عمان
۷۸	۸۷۲/۱	۵/۵	۳۸/۸	۵/۲۵	فلسطین ^(۶)
۴۸	۳۸۵/۲	۸/۶	۳۰/۳	۱۱۵/۵۶	فیلیپین
۳۸	۳۴/۶	۷/۹	۳۴/۴	۶/۶۳	قرقیزستان
۵۸	۷/۲	۱۲/۸	۲۹/۷	۱۹/۴۰	قراصستان
۹۹	۲۲۲/۶	۳/۳	۱۵/۸	۲/۷۰	قطر
۸۱	۵۲۳/۷	۲۵/۵	۱۱/۶	۵۱/۱۲	کره، جمهوری (کره جنوبی)
۱۰۰	۲۲۹/۶	۹/۳	۲۰/۷	۴/۲۷	کویت
۶۱	۵۳/۹	۲۱/۰	۲۱/۳	۳/۷۴	گرجستان ^(۷)
۸۹	۵۳۶/۶	۱۴/۴	۲۷/۴	۵/۴۹	لبنان
۷۹	۱۰۳/۳	۱۱/۴	۲۲/۷	۳۳/۹۴	مالزی ^(۸)
۳۶	۴۷۶/۷	۱۰/۵	۲۵/۳	۱۴۱۷/۱۷	هند
۴۰	۶۳/۸	۴/۱	۳۹/۵	۳۳/۷	یمن

۲۴-۲- برخی از شاخص‌های جمعیتی در کشورهای منتخب جهان: ۲۰۲۲ (دبale)

درصد شهر نشینی ^(۳)	تراکم جمعیت (نفر در کیلومتر مربع)	توزیع سنی جمعیت (درصد)		برآورد جمعیت (میلیون نفر) ^{(۱)، (۲)}	منطقه و کشور
		جمعیت بالای ۶۰ سال	جمعیت ۰-۱۴ سال		
افریقا					
۶۹	۴۹/۱	۸/۷	۲۸/۶	۵۹/۸۹	افریقای جنوبی .....
۷۵	۱۸/۹	۹/۷	۳۰/۶	۴۴/۹۰	الجزایر .....
۳۳	۸۲/۹	۴/۱	۴۳/۷	۲۲/۶۷	بورکینافاسو .....
۷۱	۷۹/۵	۱۳/۷	۲۴/۸	۱۲/۳۶	تونس .....
۳۳	۴۲/۲	۴/۸	۴۰/۶	۱۶/۳۲	زیمبابوه .....
۳۶	۲۶/۶	۵/۵	۴۰/۹	۴۶/۸۷	سودان .....
۵۹	۵۹/۹	۴/۲	۴۲/۲	۲۷/۹۱	کامرون .....
۴۷	۴۳/۷	۴/۶	۴۶/۵	۹۹/۰۱	کنگو، جمهوری دموکراتیک .....
۸۲	۴/۱	۷/۷	۲۸/۳	۶/۸۱	لیبی .....
۶۵	۸۳/۹	۱۱/۹	۲۶/۶	۳۷/۴۶	مراکش .....
۴۳	۱۱۱/۵	۷/۷	۳۲/۹	۱۱۰/۹۹	مصر .....
۵۴	۲۴۰/۰	۴/۷	۴۳/۰	۲۱۸/۵۴	نیجریه .....
امریکای جنوبی					
۹۲	۱۶/۳	۱۶/۲	۲۳/۱	۴۵/۵۱	آرژانتین .....
۸۸	۲۵/۸	۱۴/۶	۲۰/۳	۲۱۵/۳۱	برزیل .....
۷۹	۲۶/۶	۱۲/۰	۲۶/۰	۳۴/۰۵	پرو .....
۸۸	۲۶/۰	۱۸/۳	۱۸/۳	۱۹/۸۰	شیلی .....
۸۸	۳۰/۹	۱۲/۹	۲۷/۶	۲۸/۳	ونزوئلا .....
امریکای شمالی					
۸۳	۳۷/۰	۲۲/۴	۱۸/۰	۳۳۸/۲۹	ایالات متحده امریکا ^(۴) .....
۸۲	۴/۲	۲۵/۹	۱۵/۶	۳۸/۴۵	کانادا .....
امریکای لاتین و کارائیب					
۷۸	۱۰۵/۰	۲۲/۰	۱۵/۷	۱۱/۲۱	کوبا .....
۸۲	۶۵/۱	۱۲/۲	۲۴/۵	۱۲۷/۵۰	مکزیک .....
اروپا					
۷۸	۲۳۹/۲	۲۹/۷	۱۴/۰	۸۳/۳۷	آلمان .....
۶۰	۱۰۸/۳	۲۶/۷	۱۴/۴	۸/۹۴	اتریش .....
۸۲	۹۴/۷	۲۶/۸	۱۳/۸	۴۷/۵۶	اسپانیا ^(۱۰) .....
۷۰	۶۸/۵	۲۶/۵	۱۵/۴	۳۹/۷۰	اوکراین ^(۱۱) .....
۷۲	۱۹۹/۵	۳۱/۰	۱۲/۴	۵۹/۰۴	ایتالیا .....
۶۴	۷۳/۵	۲۰/۵	۱۹/۶	۵/۰۲	ایرلند .....
۹۸	۳۸۵/۰	۲۶/۲	۱۶/۵	۱۱/۶۶	بلژیک .....
۷۷	۶۲/۶	۲۹/۲	۱۴/۰	۶/۷۸	بلغارستان .....
۵۰	۶۳/۲	۲۵/۸	۱۴/۹	۳/۲۳	بوسنه و هرزگوین .....
۸۵	۲۷۸/۱	۲۵/۲	۱۷/۵	۶۷/۵۱	پادشاهی متحده بریتانیا ^(۱۲) .....

۲-۲۴- برخی از شاخص‌های جمعیتی در کشورهای منتخب جهان: ۲۰۲۲ (دبale)

درصد شهر نشینی ^(۳)	تراکم جمعیت (نفر در کیلومتر مربع)	توزیع سنی جمعیت (درصد)		برآورد جمعیت (میلیون نفر) ^{(۲) و (۱)}	منطقه و کشور
		جمعیت بالای ۶۰ سال	جمعیت ۱۴-۰ سال		
۶۸	۱۱۱/۷	۲۹/۷	۱۳/۲	۱۰/۲۷	پرتغال
۸۸	۱۳۸/۸	۲۶/۵	۱۶/۱	۵/۸۸	دانمارک ^(۱۳)
۷۵	۸/۸	۲۲/۸	۱۷/۷	۱۴۴/۷۱	روسیه
۵۵	۸۵/۴	۲۴/۵	۱۵/۹	۱۹/۶۶	رومانی
۸۹	۲۵/۹	۲۵/۷	۱۷/۶	۱۰/۵۵	سوئد
۷۴	۲۱۸/۶	۲۵/۷	۱۵/۰	۸/۷۴	سوئیس
۸۲	۱۱۷/۲	۲۷/۸	۱۷/۲	۶۴/۸۳	فرانسه ^(۱۴)
۸۶	۱۸/۳	۲۹/۷	۱۵/۲	۵/۵۴	فنلاند ^(۱۵)
۶۰	۱۳۰/۲	۲۵/۰	۱۵/۲	۳۹/۸۶	لهستان
۷۳	۱۱۰/۱	۲۵/۸	۱۴/۴	۹/۹۷	مجارستان
۸۴	۱۷/۹	۲۴/۲	۱۶/۷	۵/۴۳	نروژ ^(۱۶)
۹۳	۵۲۱/۶	۲۷/۰	۱۵/۴	۱۷/۵۶	هلند ^(۱۷)
۸۱	۷۹/۴	۲۹/۴	۱۳/۹	۱۰/۳۹	یونان
اقیانوسیه					
۸۷	۳/۴	۲۲/۶	۱۸/۲	۲۶/۱۸	استرالیا ^(۱۸)
۸۷	۱۹/۶	۲۲/۲	۱۸/۷	۵/۱۹	نیوزیلند (لاندنو) ^(۱۹)

(۱) اعداد مربوط به میانه سال است.

(۲) برآورد بر اساس پیش‌بینی جمعیت می‌باشد (متغیر متوسط بازرسی).

(۳) اعداد این شاخص از نشریه *World Population data Sheet 2023* دفتر مرجع جمعیتی استخراج شده است و پی‌نوشت‌های کشورها شامل این شاخص نمی‌شود.

(۴) شامل تاگورزو-قره باغ می‌باشد.

(۵) به دلیل اهداف آماری، داده‌های مربوط به کشور چین شامل مناطق ویژه اداری هنگ‌کنگ، مناطق ویژه اداری ماکائو و استان تایوان چین نمی‌شود.

(۶) شامل اورشلیم شرقی می‌باشد.

(۷) شامل آبخازیا و اوستیای جنوبی می‌باشد.

(۸) شامل صباح و ساراواک می‌باشد.

(۹) به دلیل اهداف آماری، داده‌های مربوط به ایالات متحده امریکا شامل جزایر ساموا، گوام، جزایر ماریانای شمالی، پورتوریکو، و جزایر ویرجین ایالات متحده نمی‌شود.

(۱۰) شامل جزایر قناری، سیوتا و ملیلا می‌باشد.

(۱۱) شامل کریما می‌باشد.

(۱۲) به پادشاهی متحده بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی مربوط می‌شود. برای اهداف آماری، داده‌های بریتانیا شامل آنگویلا، برمودا، جزایر ویرجین بریتانیا، جزایر کایمن، جزیره‌های مانش، جزایر فالکلند (جزایر مالوینیس)، جبل الطارق، جزیره من، مونتسرات، سنت هلن، جزایر تورکس و کایکوس نمی‌شود.

(۱۳) به دلیل اهداف آماری، داده‌های مربوط به کشور دانمارک شامل جزایر فارو و گرینلند نمی‌شود.

(۱۴) به دلیل اهداف آماری، داده‌های مربوط به کشور فرانسه شامل گویان فرانسه، پلی‌نزی فرانسه، گوادلوب، مارتینیک، مایوت، کالدونیای جدید، ریونیون، سن-پیر - میکلون، سن بارتمی، سن مارتین (بخش فرانسوی)، جزایر والیس و فوتونا نمی‌شود.

(۱۵) شامل جزایر سوالبارد و جان ماین می‌باشد.

(۱۶) شامل جزایر سوالبارد و جان ماین می‌باشد.

(۱۷) به دلیل اهداف آماری، داده‌های مربوط به کشور هلند شامل آروبا، بونیر، سینت اوستاتیوس و سابا، کوراسایو و سینت مارتین (بخش هلندی) نمی‌شود.

(۱۸) شامل جزایر کریسمس، کوکوس (کیلینگ) و نورفولک می‌باشد.

(۱۹) به دلیل اهداف آماری، داده‌های مربوط به کشور نیوزیلند شامل جزایر کوک، نیووی و توکلایو نمی‌شود.

ماخذ - سازمان ملل متحد. (ر.ب.).

- دفتر مرجع جمعیتی. (ر.ب.).

۳- ۲۴- نرخ خام ولادت، مرگ و میر و نرخ مرگ و میر اطفال در کشورهای منتخب جهان: ۲۰۲۲

منطقه و کشور	نرخ خام ولادت (در هر هزار نفر جمعیت)	نرخ خام مرگ و میر (در هر هزار نفر جمعیت)	نرخ خام مرگ و میر اطفال کمتر از یک سال ^(۱) (در هر هزار تولد زنده)
آسیا			۲۶
آذربایجان	۱۶	۷	۸
اردن	۲۲	۶	۱۲
ارمنستان	۱۲	۴	۷
ازبکستان	۲۶	۹	۹
افغانستان	۴۲	۵	۴۶
امارات متحده عربی	۱۰	۲	۵
اندونزی	۱۷	۶	۱۵
ایران، جمهوری اسلامی	۱۳	۶	۱۰
بحرین	۱۱	۲	۵
بنگلادش	۲۱	۵	۲۵
پاکستان	۲۷	۷	۵۶
تاجیکستان	۲۷	۵	۲۵
تایلند	۷	۹	۷
ترکمنستان	۲۱	۷	۳۳
ترکیه	۱۲	۶	۹
چین	۷	۷	۶
ژاپن	۶	۱۳	۱/۸
سنگاپور	۸	۶	۱/۸
سوریه	۲۱	۵	۱۶
عراق	۲۷	۴	۱۸
عربستان سعودی	۱۷	۳	۶
عمان	۱۸	۳	۹
فلسطین اشغالی	۲۹	۴	۱۴
فیلیپین	۱۲	۸	۲۲
قرقیزستان	۲۲	۵	۱۴
قراصستان	۲۱	۷	۸
قطر	۹	۱	۵
کره، جمهوری (کره جنوبی)	۵	۷	۲/۳
کویت	۱۱	۲	۸
گرجستان	۱۱	۱۳	۸
لبنان	۱۵	۹	۶
مالزی	۱۵	۹	۶
هند	۱۸	۸	۲۸
یمن	۳۰	۷	۴۷
افریقا	۳۳	۱	۶۶
افریقای جنوبی	۲۰	۱۱	۲۴
الجزایر	۲۴	۵	۲۱
بورکینافاسو	۳۱	۹	۳۰
تونس	۱۴	۱۱	۱۳
زمبابوه	۲۹	۸	۲۴
سودان	۳۳	۷	۳۷
کامرون	۳۵	۹	۴۸
کنگو، جمهوری دموکراتیک	۴۲	۹	۵۰
لیبی	۱۷	۶	۹

۲۴-۳- نرخ خام ولادت، مرگ و میر و نرخ مرگ و میر اطفال در کشورهای منتخب جهان: ۲۰۲۲ (دبیله)

منطقه و کشور	نرخ خام ولادت (در هر هزار نفر جمعیت)	نرخ خام مرگ و میر (در هر هزار نفر جمعیت)	نرخ خام ولادت کمتر از یک سال ^(۱) (در هر هزار تولد زنده)
مراکش	۱۶	۵	۱۸
مصر	۲۱	۶	۱۸
نیجریه	۳۷	۱۲	۶۳
امریکای جنوبی	۱۶	۱	۱۳
آرژانتین	۱۴	۹	۹/۲
برزیل	۱۲	۸	۱۱
پرو	۱۷	۸	۱۷
شیلی	۹	۷	۵/۶
ونزوئلا	۱۶	۸	۱۵
امریکای شمالی	۱۱	۱۰	۵
ایالات متحده آمریکا	۱۱	۱۰	۵/۶
کانادا	۹	۸	۴/۳
کوبا	۱۶	۱	۱۳
مکزیک	۱۵	۱۵	۷/۶
اروپا	۹	۹	۱۰
آلمان	۹	۱۲	۴
اتریش	۹	۱۲	۳/۲
اسپانیا	۷	۱۰	۲/۴
اوکراین	۸	۱۱	۲/۵
ایتالیا	۷	۱۲	۶/۶
ایرلند	۱۱	۷	۲/۴
بلژیک	۱۰	۱۰	۳/۳
بلغارستان	۹	۱۲	۴/۸
بوسنی و هرزگوین	۷	۱۲	۴
پادشاهی متحده بریتانیا	۱۰	۱۰	۴/۰
پرتغال	۸	۱۲	۲/۶
دانمارک	۱۰	۱۰	۳/۰
روسیه	۹	۱۴	۴/۶
رومانی	۹	۱۸	۵/۹
سوئد	۱۰	۹	۲/۲
سوئیس	۹	۸	۳/۱
فرانسه	۱۱	۱۰	۳/۲
فلاند	۸	۱۱	۲/۰
لهستان	۸	۱۱	۴/۱
مجارستان	۹	۱۲	۳/۶
نروژ	۹	۸	۱/۹
هلند	۹	۱۰	۳/۳
یونان	۸	۱۴	۳/۵
اقیانوسیه	۱۵	۷	۱۵
استرالیا	۱۱	۷	۳/۲
نیوزیلند (زلاندنو)	۱۱	۷	۳/۵

(۱) اعدادی که دارای اعشار هستند، برگرفته از آمارهای ثبی کشورهای است. اما اعدادی که دارای اعشار نیستند، به صورت تخمینی از منابع ذکر شده نقل شده‌اند.
ماخذ - دفتر مرجع جمعیتی. (ر.پ).

۲۴-۴- شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان

سال ۲۰۲۱					منطقه و کشور
درآمد ناخالص ملی (GNI) سرانه (نرخ برابری قدرت خرید بر حسب دلار به قیمت ثابت سال ۲۰۱۷)	میانگین سالهای تحصیل	مدت زمان مورد انتظار تحصیل	امید به زندگی در بدرو تولد	.....	
آسیا					
۱۴۲۵۷	۱۰/۵	۱۳/۵	۶۹/۴	آذربایجان	آذربایجان .....
۹۹۲۴	۱۰/۴	۱۰/۶	۷۴/۳	اردن	اردن .....
۱۳۱۵۸	۱۱/۳	۱۳/۱	۷۲/۰	ارمنستان	ارمنستان .....
۷۹۱۷	۱۱/۹	۱۲/۵	۷۰/۹	ازبکستان	ازبکستان .....
۱۸۲۴	۳/۰	(۳)۱۰/۳	۶۲/۰	افغانستان	افغانستان .....
۶۲۵۷۴	۱۲/۷	۱۵/۷	۷۸/۷	امارات متحده عربی	امارات متحده عربی .....
۱۱۴۶۶	۸/۶	(۳)۱۳/۷	۶۷/۶	اندونزی	اندونزی .....
۱۳۰۰۱	(۳)۱۰/۶	۱۴/۶	۷۳/۹	ایران، جمهوری اسلامی	ایران، جمهوری اسلامی .....
۳۹۴۹۷	۱۱/۰	۱۶/۳	۷۸/۸	بحرین	بحرین .....
۵۴۷۲	۷/۴	۱۲/۴	۷۲/۴	بنگلادش	بنگلادش .....
۴۶۲۴	۴/۵	۸/۷	۶۶/۱	پاکستان	پاکستان .....
۴۵۴۸	(۴)۱۱/۳	(۳)۱۱/۷	۷۱/۶	تاجیکستان	تاجیکستان .....
۱۷۰۳۰	۸/۷	(۵)۱۵/۹	۷۸/۷	تایلند	تایلند .....
۱۳۰۲۱	۱۱/۳	۱۳/۲	۶۹/۳	ترکمنستان	ترکمنستان .....
۳۱۰۳۳	۸/۶	(۶)۱۸/۳	۷۶/۰	ترکیه	ترکیه .....
۱۷۵۰۴	(۴)۷/۶	(۳)۱۴/۲	۷۸/۲	چین	چین .....
۴۲۲۷۴	۱۳/۴	(۳)۱۵/۲	۸۴/۸	ژاپن	ژاپن .....
(۷)۹۰۹۱۹	۱۱/۹	۱۶/۵	۸۲/۸	سنگاپور	سنگاپور .....
(۴)۴۱۹۲	(۸)۵/۱	۹/۲	۷۲/۱	سوریه، جمهوری عربی	سوریه، جمهوری عربی .....
۹۹۷۷	۷/۹	۱۲/۱	۷۰/۴	عراق	عراق .....
۴۶۱۱۲	۱۱/۳	۱۶/۱	۷۶/۹	عربستان سعودی	عربستان سعودی .....
۲۷۰۵۴	۱۱/۷	۱۴/۶	۷۲/۰	عمان	عمان .....
۶۵۸۳	۹/۹	۱۳/۴	۷۳/۵	فلسطین اشغالی	فلسطین اشغالی .....
۸۹۲۰	۹/۰	۱۳/۱	۶۹/۳	فیلیپین	فیلیپین .....
۴۵۶۶	(۴)۱۱/۴	۱۳/۲	۷۰/۰	قرقیزستان	قرقیزستان .....
۲۳۹۴۳	(۳)۱۲/۳	۱۵/۸	۶۹/۴	قراقلستان	قراقلستان .....
(۷)۸۷۱۳۴	(۳)۱۰/۰	۱۲/۶	۷۹/۳	قطر	قطر .....
۴۴۵۰۱	(۳)۱۲/۵	۱۶/۵	۸۳/۷	کره، جمهوری (کره جنوبی)	کره، جمهوری (کره جنوبی) .....
۵۲۹۲۰	(۳)۷/۳	(۳)۱۵/۳	۷۸/۷	کویت	کویت .....
۱۴۶۶۴	۱۲/۸	۱۵/۶	۷۱/۷	گرجستان	گرجستان .....
۹۵۲۶	(۸)۸/۷	(۰)۱۱/۳	۷۵/۰	لبنان	لبنان .....
۲۶۶۵۸	۱۰/۶	۱۳/۳	۷۴/۹	مالزی	مالزی .....
۶۵۹۰	(۴)۶/۷	۱۱/۹	۶۷/۲	هند	هند .....
۱۳۱۴	(۱)۳/۲	۹/۱	۶۳/۸	یمن	یمن .....
افریقا					
۱۲۹۴۸	۱۱/۴	۱۳/۶	۶۲/۳	افریقای جنوبی	افریقای جنوبی .....
۱۰۸۰۰	(۳)۸/۱	(۵)۱۴/۶	۷۶/۴	الجزایر	الجزایر .....
۲۱۱۸	۲/۱	۹/۱	۵۹/۳	بورکینافاسو	بورکینافاسو .....
۱۰۲۵۸	(۳)۷/۴	(۳)۱۵/۴	۷۳/۸	تونس	تونس .....
۳۸۱۰	(۳)۸/۷	(۳)۱۲/۱	۵۹/۳	زمبابوه	زمبابوه .....
۳۵۷۵	۳/۸	(۳)۷/۹	۶۵/۳	سودان	سودان .....
۳۶۲۱	(۴)۶/۲	(۳)۱۳/۱	۶۰/۳	کامرون	کامرون .....
۱۰۷۶	۷/۰	۹/۸	۵۹/۲	کنگو، جمهوری دموکراتیک	کنگو، جمهوری دموکراتیک .....
۱۵۳۳۶	(۱)۲/۷/۶	(۸)۱۲/۹	۷۱/۹	لیبی، جمهوری عربی	لیبی، جمهوری عربی .....

۲۴-۴- شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان (دبیله)

رتبه شاخص توسعه انسانی سال ۲۰۲۱	رتبه شاخص توسعه انسانی سال ۲۰۲۰	شاخص توسعه انسانی ^(۱)					منطقه و کشور
		۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸	(۲) ۲۰۱۷	
آسیا							
۹۱	۱۰۰	۰/۷۴۵	۰/۷۳۰	۰/۷۶۱	۰/۷۵۷	۰/۷۵۹	آذربایجان
۱۰۲	۱۰۴	۰/۷۲۰	۰/۷۲۳	۰/۷۲۷	۰/۷۲۳	۰/۷۲۶	اردن
۸۵	۸۷	۰/۷۵۹	۰/۷۵۷	۰/۷۷۸	۰/۷۷۱	۰/۷۶۹	ارمنستان
۱۰۱	۱۰۷	۰/۷۲۷	۰/۷۲۱	۰/۷۲۶	۰/۷۲۰	۰/۷۱۳	ازبکستان
۱۸۰	۱۷۷	۰/۴۷۸	۰/۴۸۳	۰/۴۸۸	۰/۴۸۳	۰/۴۰۶	افغانستان
۲۶	۲۵	۰/۹۱۱	۰/۹۱۲	۰/۹۲۰	۰/۹۰۹	۰/۸۸۱	امارات متحده عربی
۱۱۴	۱۱۶	۰/۷۰۵	۰/۷۰۹	۰/۷۱۶	۰/۷۱۰	۰/۷۰۷	اندونزی
۷۶	۷۷	۰/۷۷۴	۰/۷۷۷	۰/۷۸۳	۰/۷۸۷	۰/۷۸۷	ایران، جمهوری اسلامی
۳۵	۳۵	۰/۸۷۵	۰/۸۷۷	۰/۸۸۲	۰/۸۷۹	۰/۸۵۴	بحرین
۱۲۹	۱۲۸	۰/۶۶۱	۰/۶۵۵	۰/۶۴۴	۰/۶۳۵	۰/۶۱۶	بنگلادش
۱۶۱	۱۶۱	۰/۵۴۴	۰/۵۴۳	۰/۵۴۶	۰/۵۴۵	۰/۵۵۰	پاکستان
۱۲۲	۱۲۶	۰/۶۸۵	۰/۶۸۴	۰/۶۷۶	۰/۶۷۱	۰/۶۵۷	تاجیکستان
۶۶	۶۴	۰/۸۰۰	۰/۸۰۲	۰/۸۰۴	۰/۸۷۱	۰/۸۵۷	تایلند
۹۱	۹۳	۰/۷۴۵	۰/۷۴۱	۰/۷۴۲	۰/۷۴۶	۰/۷۰۱	ترکمنستان
۴۸	۴۸	۰/۸۳۸	۰/۸۳۳	۰/۸۴۲	۰/۸۳۹	۰/۸۱۴	ترکیه
۷۹	۸۲	۰/۷۶۸	۰/۷۶۴	۰/۷۶۲	۰/۷۵۵	۰/۷۵۰	چین
۱۹	۱۹	۰/۹۲۵	۰/۹۲۳	۰/۹۲۴	۰/۹۲۳	۰/۹۱۵	ژاپن
۱۲	۱۰	۰/۹۳۹	۰/۹۳۹	۰/۹۴۳	۰/۹۴۰	۰/۹۳۳	سنگاپور
۱۵۰	۱۵۲	۰/۵۷۷	۰/۵۷۷	۰/۵۸۴	۰/۵۸۰	۰/۵۶۴	سوریه، جمهوری عربی
۱۲۱	۱۲۲	۰/۶۸۶	۰/۶۷۹	۰/۶۹۶	۰/۶۹۲	۰/۶۶۷	عراق
۳۵	۳۸	۰/۸۷۵	۰/۸۷۰	۰/۸۷۳	۰/۸۶۵	۰/۸۵۲	عربستان سعودی
۵۴	۵۱	۰/۸۱۶	۰/۸۲۷	۰/۸۳۹	۰/۸۳۴	۰/۸۱۹	عمان
۱۰۶	۱۰۹	۰/۷۱۵	۰/۷۱۶	۰/۷۲۷	۰/۷۲۳	۰/۷۰۶	فلسطین اشغالی
۱۱۶	۱۱۳	۰/۸۹۹	۰/۷۱۰	۰/۷۱۸	۰/۷۱۰	۰/۷۰۸	فیلیپین
۱۱۸	۱۲۱	۰/۶۹۲	۰/۶۸۹	۰/۶۹۸	۰/۶۹۸	۰/۶۹۴	قرقیزستان
۵۶	۵۹	۰/۸۱۱	۰/۸۱۴	۰/۸۱۹	۰/۸۱۴	۰/۸۱۵	قراصستان
۴۲	۴۲	۰/۸۵۵	۰/۸۵۴	۰/۸۵۹	۰/۸۵۳	۰/۸۴۸	قطر
۱۹	۲۰	۰/۹۲۵	۰/۹۲۲	۰/۹۲۳	۰/۹۱۹	۰/۹۱۲	کره، جمهوری (کره جنوبی)
۵۰	۵۴	۰/۸۳۱	۰/۸۲۲	۰/۸۳۹	۰/۸۳۶	۰/۸۰۵	کویت
۶۳	۶۴	۰/۸۰۲	۰/۸۰۲	۰/۸۱۰	۰/۸۰۴	۰/۷۹۹	گرجستان
۱۱۲	۱۰۳	۰/۷۰۶	۰/۷۲۶	۰/۷۴۵	۰/۷۵۰	۰/۷۴۸	لبنان
۶۲	۶۱	۰/۸۰۳	۰/۸۰۶	۰/۸۱۰	۰/۸۰۷	۰/۸۰۵	مالزی
۱۳۲	۱۳۰	۰/۶۳۳	۰/۶۴۲	۰/۶۴۵	۰/۶۴۵	۰/۶۴۰	هند
۱۸۳	۱۸۳	۰/۴۵۵	۰/۴۶۰	۰/۴۶۱	۰/۴۵۹	۰/۴۶۷	یمن
افریقا							
۱۰۹	۱۰۲	۰/۷۱۳	۰/۷۲۷	۰/۷۳۶	۰/۷۲۶	۰/۷۰۵	افریقای جنوبی
۹۱	۹۶	۰/۷۴۵	۰/۷۳۶	۰/۷۴۸	۰/۷۴۵	۰/۷۴۵	الجزایر
۱۸۴	۱۸۵	۰/۴۴۹	۰/۴۴۹	۰/۴۵۲	۰/۴۴۹	۰/۴۳۹	بورکینافاسو
۹۷	۹۴	۰/۷۳۱	۰/۷۳۷	۰/۷۴۵	۰/۷۴۳	۰/۷۳۴	تونس
۱۴۶	۱۴۵	۰/۵۹۳	۰/۶۰۰	۰/۶۰۱	۰/۶۰۲	۰/۵۶۳	زمبابوه
۱۷۲	۱۷۱	۰/۵۰۸	۰/۵۱۰	۰/۵۱۴	۰/۵۱۴	۰/۵۰۹	سودان
۱۵۱	۱۵۰	۰/۵۷۶	۰/۵۷۸	۰/۵۸۳	۰/۵۷۷	۰/۵۵۷	کامرون
۱۷۹	۱۸۰	۰/۴۷۹	۰/۴۷۹	۰/۴۸۲	۰/۴۸۰	۰/۴۷۸	کنگو، جمهوری دموکراتیک
۱۰۴	۱۱۷	۰/۷۱۸	۰/۷۰۳	۰/۷۲۲	۰/۷۲۲	۰/۷۱۴	لیبی، جمهوری عربی

۲۴-۴-شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان (دبیله)

سال ۲۰۲۱					منطقه و کشور
درآمد ناخالص ملی (GNI) سرانه (نرخ برابری قدرت خرید بر حسب دلار به قیمت ثابت سال ۲۰۱۷)	میانگین سال‌های تحصیل	مدت زمان مورد انتظار تحصیل	امید به زندگی در بدرو تولد		
۷۳۰۳	۵/۹	۱۴/۲	۷۴/۰	.....	مراکش
۱۱۷۳۲	(۳)۹/۶	(۳)۱۳/۸	۷۰/۲	.....	مصر
۴۷۹۰	(۱۴)۷/۲	(۱۳)۱۰/۱	۵۲/۷	.....	نیجریه
امریکای جنوبی					
۲۰۹۲۵	(۳)۱۱/۱	۱۷/۹	۷۵/۴	.....	آرژانتین
۱۴۳۷۰	(۳)۸/۱	۱۵/۶	۷۲/۸	.....	برزیل
۱۲۲۴۶	(۳)۹/۹	(۳)۱۵/۴	۷۲/۴	.....	پرو
۲۴۵۶۳	(۳)۱۰/۹	۱۶/۷	۷۸/۹	.....	شیلی
(۱۵)۴۸۱۱	(۳)۱۱/۱	(۱۰)۱۲/۸	۷۰/۶	.....	ونزوئلا
امریکای شمالی					
۶۴۷۶۵	۱۳/۷	۱۶/۳	۷۷/۲	.....	ایالات متحده امریکا
۴۶۸۰۸	(۳)۱۳/۸	۱۶/۴	۸۲/۷	.....	کانادا
امریکای لاتین و کارائیب					
(۱۶)۷۸۷۹	(۳)۱۲/۵	۱۴/۴	۷۳/۷	.....	کوبا
۱۷۸۹۶	۹/۲	۱۴/۹	۷۰/۲	.....	مکزیک
اروپا					
۵۴۵۳۴	(۳)۱۴/۱	۱۷/۰	۸۰/۶	.....	آلمان
۵۳۶۱۹	۱۲/۳	۱۶/۰	۸۱/۶	.....	اتریش
۳۸۳۵۴	۱۰/۶	۱۷/۹	۸۳/۰	.....	اسپانیا
۱۳۲۵۶	۱۱/۱	۱۵/۰	۷۱/۶	.....	اوکراین
۴۲۸۴۰	۱۰/۷	۱۶/۲	۸۲/۹	.....	ایتالیا
(۱۷)۷۶۱۶۹	(۳)۱۱/۶	(۶)۱۸/۹	۸۲/۰	.....	ایرلند
۵۲۲۹۳	۱۲/۴	(۶)۱۹/۶	۸۱/۹	.....	بلژیک
۲۳۰۷۹	۱۱/۴	۱۳/۹	۷۱/۸	.....	بلغارستان
۱۵۲۴۲	۱۰/۵	(۱۷)۱۳/۸	۷۵/۳	.....	بوسنی و هرزگوین
۴۵۲۲۵	۱۳/۴	۱۷/۳	۸۰/۷	.....	پادشاهی متحده بریتانیا
۳۳۱۵۵	۹/۶	۱۶/۹	۸۱/۰	.....	پرتغال
۶۰۳۶۵	۱۳/۰	(۶)۱۸/۷	۸۱/۴	.....	دانمارک
۳۰۰۲۷	۱۱/۳	۱۴/۲	۷۴/۲	.....	رومانی
۵۴۴۸۹	۱۲/۶	(۶)۱۹/۴	۸۳/۰	.....	سوئد
۶۶۹۳۳	۱۳/۹	۱۶/۵	۸۴/۰	.....	سوئیس
۲۷۱۶۶	۱۲/۸	۱۵/۸	۶۹/۴	.....	فراسیون روسیه
۴۵۹۳۷	۱۱/۶	۱۵/۸	۸۲/۵	.....	فرانسه
۴۹۴۵۲	۱۲/۹	(۶)۱۹/۱	۸۲/۰	.....	فنلاند
۳۳۰۳۴	۱۳/۲	۱۶/۰	۷۶/۵	.....	لهستان
۳۲۷۸۹	۱۲/۲	(۳)۱۵/۰	۷۴/۵	.....	مجارستان
۶۴۶۶۰	۱۳/۰	(۶)۱۸/۲	۸۳/۲	.....	نروز
۵۵۹۷۹	۱۲/۶	(۳)۱۸/۷	۸۱/۷	.....	هلند
۲۹۰۰۲	۱۱/۴	(۶)۲۰/۰	۸۰/۱	.....	یونان
اقیانوسیه					
۴۹۲۳۸	۱۲/۷	(۶)۲۱/۱	۸۴/۵	.....	استرالیا
۴۴۰۵۷	۱۲/۹	۲۰/۳	۸۲/۵	.....	نیوزیلند (زلاندو)

۲۴-۴- شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان (دباله)

رتبه شاخص توسعه انسانی سال ۲۰۲۱	رتبه شاخص توسعه انسانی سال ۲۰۲۰	شاخص توسعه انسانی ^(۱)					منطقه و کشور
		۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸	(۲) ۲۰۱۷	
۱۲۳	۱۲۲	۰/۶۸۳	۰/۶۷۹	۰/۶۸۲	۰/۶۷۶	۰/۶۷۳	مراکش.....
۹۷	۹۷	۰/۷۳۱	۰/۷۳۴	۰/۷۳۵	۰/۷۲۹	۰/۶۹۸	مصر.....
۱۶۳	۱۶۳	۰/۵۳۵	۰/۵۳۵	۰/۵۳۸	۰/۵۳۱	۰/۵۳۱	نیجریه.....
امریکای جنوبی							
۴۷	۴۷	۰/۸۴۲	۰/۸۴۰	۰/۸۵۲	۰/۸۵۰	۰/۸۴۳	آرژانتین.....
۸۷	۸۶	۰/۷۵۴	۰/۷۵۸	۰/۷۶۶	۰/۷۶۴	۰/۷۶۱	برزیل.....
۸۴	۸۵	۰/۷۶۲	۰/۷۶۲	۰/۷۸۰	۰/۷۷۶	۰/۷۶۷	پرو.....
۴۲	۴۳	۰/۸۵۵	۰/۸۵۲	۰/۸۶۱	۰/۸۵۶	۰/۸۴۷	شیلی.....
۱۲۰	۱۱۸	۰/۶۹۱	۰/۶۹۵	۰/۷۲۱	۰/۷۳۸	۰/۷۴۳	ونزوئلا.....
امریکای شمالی							
۲۱	۲۱	۰/۹۲۱	۰/۹۲۰	۰/۹۳۰	۰/۹۲۷	۰/۹۲۴	ایالات متحده امریکا.....
۱۵	۱۵	۰/۹۳۶	۰/۹۳۱	۰/۹۳۷	۰/۹۳۳	۰/۹۲۶	کانادا.....
امریکای لاتین و کارائیب							
۸۳	۷۳	۰/۷۶۴	۰/۷۸۱	۰/۷۸۸	۰/۷۸۳	۰/۷۷۷	کوبا.....
۸۶	۸۸	۰/۷۵۸	۰/۷۵۶	۰/۷۷۹	۰/۷۷۷	۰/۷۷۱	مکزیک.....
اروپا							
۹	۷	۰/۹۴۲	۰/۹۴۴	۰/۹۴۸	۰/۹۴۵	۰/۹۴۳	آلمان.....
۲۵	۲۳	۰/۹۱۶	۰/۹۱۳	۰/۹۱۹	۰/۹۱۷	۰/۹۱۹	تریش.....
۲۷	۲۷	۰/۹۰۵	۰/۸۹۹	۰/۹۰۸	۰/۹۰۱	۰/۹۰۳	اسپانیا.....
۷۷	۷۸	۰/۷۷۳	۰/۷۷۵	۰/۷۸۶	۰/۷۸۳	۰/۷۷۱	اوکراین.....
۳۰	۳۲	۰/۸۹۵	۰/۸۸۹	۰/۸۹۷	۰/۸۹۳	۰/۸۸۶	ایتالیا.....
۸	۸	۰/۹۴۵	۰/۹۴۳	۰/۹۴۲	۰/۹۳۷	۰/۹۴۷	ایرلند.....
۱۳	۱۶	۰/۹۳۷	۰/۹۲۸	۰/۹۳۶	۰/۹۳۳	۰/۹۲۹	بلژیک.....
۶۸	۶۴	۰/۷۹۵	۰/۸۰۲	۰/۸۱۰	۰/۸۰۹	۰/۸۱۱	بلغارستان.....
۷۴	۷۳	۰/۷۸۰	۰/۷۸۱	۰/۷۸۳	۰/۷۷۶	۰/۷۷۴	بوسنی و هرزگوین.....
۱۸	۱۷	۰/۹۲۹	۰/۹۲۴	۰/۹۳۵	۰/۹۲۹	۰/۹۲۶	پادشاهی متحده بریتانیا.....
۳۸	۳۹	۰/۸۶۶	۰/۸۶۳	۰/۸۶۷	۰/۸۶۰	۰/۸۵۸	پرتغال.....
۶	۵	۰/۹۴۸	۰/۹۴۷	۰/۹۴۶	۰/۹۴۲	۰/۹۳۶	دانمارک.....

۴-۲۴-۴- شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان (دبale)

رتبه شاخص توسعه ۲۰۲۱ انسانی سال	رتبه شاخص توسعه ۲۰۲۰ انسانی سال	شاخص توسعه انسانی ^(۱)					منطقه و کشور
		۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	
۵۳	۵۳	۰/۸۲۱	۰/۸۲۴	۰/۸۲۲	۰/۸۲۷	۰/۸۲۱	رومانی
۷	۹	۰/۹۴۷	۰/۹۴۲	۰/۹۴۷	۰/۹۴۲	۰/۹۴۲	سوئد
۱	۳	۰/۹۶۲	۰/۹۵۶	۰/۹۶۲	۰/۹۵۹	۰/۹۴۹	سوئیس
۵۲	۴۹	۰/۸۲۲	۰/۸۳۰	۰/۸۴۵	۰/۸۴۱	۰/۸۲۰	فراسیون روسیه
۲۸	۲۸	۰/۹۰۳	۰/۸۹۸	۰/۹۰۵	۰/۹۰۱	۰/۷۷۱	فرانسه
۱۱	۱۲	۰/۹۴۰	۰/۹۳۸	۰/۹۳۹	۰/۹۳۶	۰/۹۳۵	فنلاند
۳۴	۳۶	۰/۸۷۶	۰/۸۷۶	۰/۸۸۱	۰/۸۷۷	۰/۸۷۳	لهستان
۴۶	۴۴	۰/۸۴۶	۰/۸۴۹	۰/۸۵۳	۰/۸۴۹	۰/۸۴۶	مجارستان
۲	۱	۰/۹۶۱	۰/۹۵۹	۰/۹۶۱	۰/۹۶۲	۰/۹۵۴	نروژ
۱۰	۱۰	۰/۹۴۱	۰/۹۳۹	۰/۹۴۳	۰/۹۳۹	۰/۹۳۹	هلند
۳۳	۳۳	۰/۸۸۷	۰/۸۸۶	۰/۸۸۹	۰/۸۸۶	۰/۸۷۹	یونان
اقیانوسیه							
۵	۵	۰/۹۵۱	۰/۹۴۷	۰/۹۴۱	۰/۹۴۱	۰/۹۴۱	استرالیا
۱۳	۱۳	۰/۹۳۷	۰/۹۳۶	۰/۹۳۷	۰/۹۳۶	۰/۹۲۶	نیوزیلند (زلاندو)

(۱) اعداد سال‌های قبل، هر ساله بر اساس نشریه (HDR) سازمان ملل متحده، تجدید نظر می‌گردد.

(۲) اعداد سال ۲۰۱۷ از نشریه (HDR ۲۰۲۰) سازمان ملل متحده می‌باشد.

(۳) بر اساس داده‌های موسسه آمار سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحده (يونسکو) (۲۰۲۲)، توسط دفتر توسعه‌ی انسانی به روزرسانی شده است.

(۴) بر اساس داده‌های بارو و لی (۲۰۱۸) و موسسه آمار سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحده (يونسکو) (۲۰۲۲)، داده‌ها توسط دفتر گزارش توسعه‌ی انسانی به روز رسانی شده است.

(۵) بر اساس داده‌های طرح‌های آمارگیری خوش‌های چند شاخصه موسسه آمار سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحده (يونسکو) (۲۰۲۲) و صندوق کودکان سازمان ملل متحده (يونیسف) برای سال‌های مختلف، توسط دفتر گزارش توسعه‌ی انسانی به روز شده است.

(۶) در محاسبه مقدار شاخص توسعه‌ی انسانی، سال‌های مورد انتظار تحصیل، به ۱۸ سال محدود می‌شود.

(۷) در محاسبه مقدار شاخص توسعه‌ی انسانی، سرانه‌ی درآمد ناخالص ملی (GNI)، سقف ۷۵۰۰۰ دلار تعیین شده است.

(۸) بر اساس رگرسیون بین کشوری است.

(۹) براورد دفتر گزارش توسعه‌ی انسانی بر اساس داده‌های اداره امور اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحده (UNDESA ۲۰۲۲)، بخش آمار سازمان ملل متحده (۲۰۲۲) و بانک جهانی (۲۰۲۲) است.

(۱۰) بر اساس داده‌های موسسه آمار سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل متحده (يونسکو) برای سال‌های مختلف، داده‌ها توسط دفتر گزارش توسعه‌ی انسانی به روز رسانی شده است.

(۱۱) بر اساس پیش‌بینی‌های بارو و لی (۲۰۱۸) است.

(۱۲) با استفاده از پیش‌بینی‌های بارو و لی (۲۰۱۸)، داده‌ها توسط دفتر گزارش توسعه‌ی انسانی به روزرسانی شده است.

(۱۳) بر اساس داده‌های طرح‌های آمارگیری کلان جمعیت شناسی و سلامت طبقه‌بندی بین‌المللی عملکرد، ناتوانی و سلامت (ICF) برای سال‌های مختلف و موسسه آمار یونسکو (۲۰۲۲)، داده‌ها توسط دفتر گزارش توسعه‌ی انسانی به روزرسانی شده است.

(۱۴) بر اساس داده‌های طرح‌های کلان جمعیت شناسی و سلامت طبقه‌بندی بین‌المللی عملکرد، ناتوانی و سلامت (ICF) برای سال‌های مختلف، توسط دفتر گزارش توسعه‌ی انسانی به روز شده است.

(۱۵) صندوق بین‌المللی پول (۲۰۲۱) و اداره امور اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحده (UNDESA ۲۰۲۲).

(۱۶) براورد دفتر گزارش توسعه‌ی انسانی بر اساس رگرسیون بین کشوری و نرخ رشد پیش‌بینی شده از سوی اداره امور اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحده (UNDESA ۲۰۲۲) است.

(۱۷) بر اساس داده‌های اداره ملی آمار است.

ماخذ - سازمان ملل متحده. (ر.پ).

(میلیون بشکه)

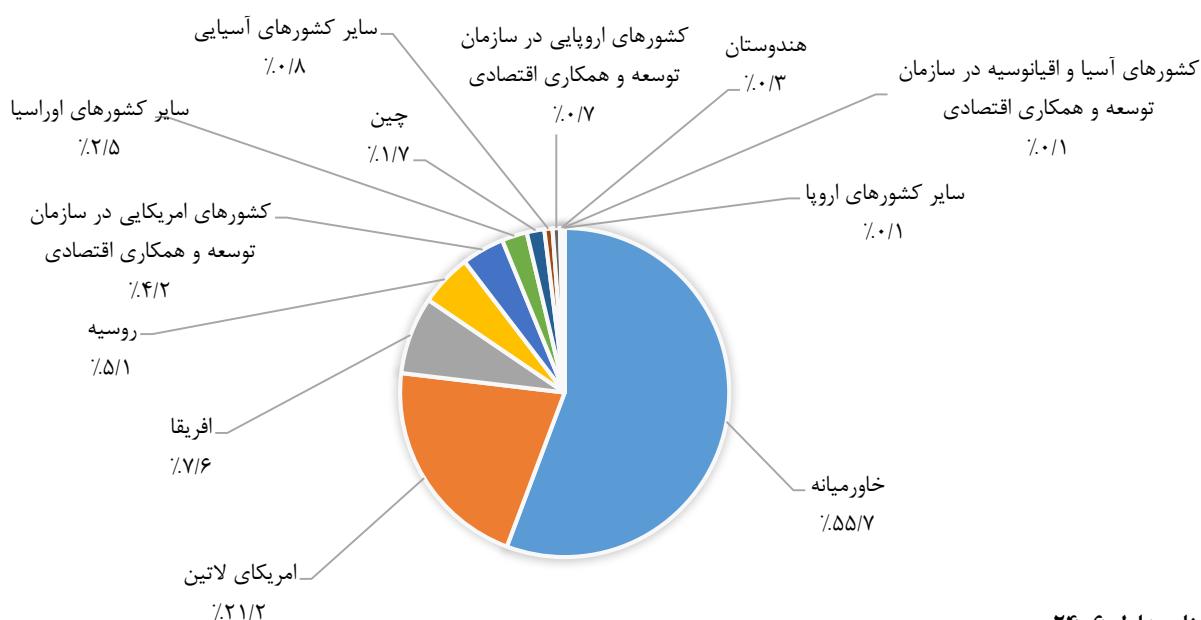
۲۴-۵- ذخایر شناخته شده نفت خام جهان بر حسب منطقه و کشور^(۱)

منطقه و کشور	۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸
کل جهان	۱۵۶۴۴۶۱	۱۵۴۷۱۶۸	۱۵۴۴۲۳۳	۱۵۵۳۳۸۶	۱۶۹۳۶۳۱
کشورهای امریکایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی ^(۲) (OECD)	۶۵۶۹۰	۵۱۷۷۴	۴۶۴۰۲	۵۴۵۸۰	۵۴۹۷۳
کشورهای اروپایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۱۱۲۵۱	۱۱۷۷۲	۱۲۴۱۲	۱۳۲۲۴	۱۳۰۹۸
کشورهای آسیا و اقیانوسیه در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۱۸۹۰	۱۸۳۳	۲۴۷۵	۲۴۷۷	۲۴۸۳
چین	۲۷۰۰۳	۲۶۴۹۱	۲۶۰۲۳	۲۶۱۵۴	۲۵۹۲۷
هندوستان	۴۳۷۰	۴۴۸۹	۴۶۰۵	۴۴۲۳	۴۴۲۳
سایر کشورهای آسیایی	۱۲۵۲۲	۱۲۸۲۹	۱۲۸۴۱	۱۳۵۷۷	۱۳۴۱۵
امریکای لاتین	۳۳۱۲۶۵	۳۲۹۴۸۱	۳۳۰۷۱۹	۳۳۱۶۲۸	۳۳۰۴۶۱
خاورمیانه	۸۷۱۶۱۲	۸۶۹۶۱۲	۸۶۵۵۱۹	۸۶۳۴۱۸	۸۰۳۱۸۴
افریقا	۱۱۹۰۵۰	۱۱۹۰۹۹	۱۲۳۴۴۹	۱۲۴۱۱۷	۱۲۵۸۶۱
روسیه	۸۰۰۰	۸۰۰۰	۸۰۰۰	۸۰۰۰	۸۰۰۰
سایر کشورهای اوراسیا	۳۸۸۷۴	۳۸۸۷۴	۳۸۸۷۴	۳۸۸۷۴	۳۸۸۷۴
سایر کشورهای اروپا	۹۱۴	۹۱۴	۹۱۴	۹۱۴	۹۳۲
از کل جهان:					
اوپک (OPEC)	۱۲۴۳۵۲۳	۱۲۴۱۸۱۹	۱۲۴۲۳۷۷	۱۲۴۱۲۸۱	۱۱۸۲۵۲۸
درصد اوپک (OPEC)	۷۹/۵	۸۰/۳	۸۰/۵	۷۹/۹	۷۹/۲
سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۷۸۸۳۱	۶۵۳۷۹	۶۶۱۲۱۹	۷۰۲۱۱	۷۰۵۵۴

^(۱) ارقام مربوط به پایان سال است.^(۲) برخی اعداد تجدید نظر شده است.^(۳) کشورهای امریکایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD) شامل کانادا، شیلی، مکزیک و امریکا می‌باشد که اعداد کشور کانادا شامل ماسه‌های نفتی نمی‌شود.

مأخذ - سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک) (ربپ).

۲۴-۲- ذخایر شناخته شده نفت جهان بر حسب منطقه و کشور: ۲۰۲۲

مبنای: جداول ۲۴-۶

(هزار بشکه در روز)

۲۴-۶- تولید نفت خام جهان بر حسب منطقه و کشور^(۱)

منطقه و کشور	۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸
کل جهان.....	۷۲۱۰۱	۶۹۳۴۶	۶۱۷۸۶	۷۴۱۱۹	۷۵۲۹۷
کشورهای امریکایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD).....	۱۴۷۴۴	۱۴۱۰۵	۱۴۱۸۱	۱۵۳۰۰	۱۴۰۳۹
کشورهای اروپایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD).....	۲۷۲۴	۲۹۰۲	۲۹۷۷	۲۷۷۵	۳۸۶۲
کشورهای آسیا و اقیانوسیه در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD).....	۱۲۹	۱۴۳	۱۶۳	۱۶۴	۱۴۴
چین	۴۰۹۴	۳۹۸۸	۳۸۸۹	۳۸۲۵	۳۸۷۸
هندوستان.....	۵۶۳	۵۷۴	۵۸۷	۶۲۳	۶۶۱
سایر کشورهای آسیایی.....	۱۴۵۱	۱۵۶۰	۱۶۸۶	۱۸۲۵	۱۸۸۶
امریکای لاتین	۶۰۲۷	۵۵۷۵	۵۵۳۶	۵۹۶۱	۶۲۰۷
خاورمیانه	۲۵۰۹۴	۲۲۲۳۴	۲۲۰۴۳	۲۴۱۷۱	۲۵۷۳۱
افریقا.....	۵۸۵۸	۶۱۹۹	۵۸۵۷	۷۱۳۳	۶۹۴۶
روسیه.....	۹۷۵۶	۹۶۱۹	۹۴۰۹	۱۰۳۹۰	۱۰۳۵۵
سایر کشورهای اوراسیا	۲۲۶۰	۲۳۳۶	۲۲۴۴	۲۵۳۳	۲۵۶۰
سایر کشورهای اروپا	۱۰۳	۱۰۹	۱۱۴	۱۱۹	۱۱۹
از کل جهان:					
اوپک ^(۲)	۲۸۱۹۵	۲۶۳۶۳	۲۵۶۵۹	۲۹۳۷۶	۳۱۲۱۷
درصد اوپک ^(۲)	۳۹/۷	۳۸/۰	۳۷/۳	۳۹/۳	۴۱/۵
سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD).....	۱۷۵۹۷	۱۷۱۵۱	۱۷۳۲۱	۱۸۲۳۹	۱۷۰۴۶

(۱) کشورهای عضو OPEC در سرجمعهای منطقه‌ای منظور نشده‌اند.

(۲) برخی اعداد تجدید نظر شده است.

(۳) تولید نفت کشورهای کویت و عربستان سعودی از اعضای OPEC شامل سهم تولید از منطقه بی‌طرف است. همچنین سری‌های زمانی تولید نفت نیجریه از

اعضای OPEC قبل از سال ۲۰۲۰، شامل برخی میانات گازی سرچاهی و میانات تاسیسات گازی آن کشور می‌باشد.

مأخذ - سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.پ).

(هزار بشکه در روز)

۲۴-۷- صادرات نفت خام ^(۱) جهان بر حسب منطقه و کشور

منطقه و کشور	۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸
کل جهان.....	۴۳۴۷۷	۴۰۷۹۴	۴۱۷۰۰	۴۴۹۰۰	۴۵۵۷۱
کشورهای امریکایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۷۹۶۷	۷۲۴۲	۷۵۴۴	۷۵۲۳	۶۵۰۹
کشورهای اروپایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۲۱۳۱	۲۲۳۲	۲۲۷۷	۲۱۴۴	۲۱۶۸
کشورهای آسیا و اقیانوسیه در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۲۵۷	۲۷۱	۲۷۱	۲۷۱	۲۳۶
چین	۴۱	۵۳	۳۳	۱۶	۵۲
هندوستان	.	.	.	.	.
سایر کشورهای آسیایی	۴۱۴	۵۴۵	۶۵۶	۶۵۳	۸۳۲
امریکای لاتین	۳۰۶۰	۲۷۳۸	۳۰۰۸	۳۲۸۹	۳۴۷۷
خاورمیانه	۱۸۱۵۵	۱۶۰۳۶	۱۶۲۶۶	۱۷۵۸۶	۱۸۹۰۹
افریقا	۴۸۴۱	۵۲۸۲	۵۰۲۸	۶۱۲۶	۶۰۸۷
روسیه	۴۷۸۰	۴۵۱۰	۴۶۱۷	۵۲۴۱	۵۲۰۷
سایر کشورهای اوراسیا	۱۸۱۳	۱۸۶۲	۱۹۷۵	۲۰۳۳	۲۰۸۰
سایر کشورهای اروپا	۱۷	۲۳	۲۵	۱۶	۱۲
از کل جهان:					
اوپک (OPEC)	۲۱۳۱۹	۱۹۶۵۶	۱۹۷۰۱	۲۲۴۷۱	۲۴۲۷۴
درصد اوپک (OPEC)	۴۹/۲	۴۱/۲	۴۷/۲	۵۰/۱	۵۳/۳
سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۱۰۳۵۵	۹۷۷ۮ	۱۰۰۹۲	۹۹۳۹	۱۹۱۳

۱) داده‌ها ممکن است شامل میغانات گازی سرچاهی و مقادیر نفت در حال حمل باشد.

۲) برخی اعداد تجدید نظر شده است.

مأخذ - سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.پ).

۲۴-۸- تولید نفت خام کشورهای عضو اوپک

(هزار بشکه در روز)

۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	(۱) ۲۰۱۹	(۱) ۲۰۱۸	۲۰۱۵	۲۰۱۰	۲۰۰۵	کشور
۲۱۱۹۵	۲۶۳۶۳	۲۵۶۵۹	۲۹۳۷۶	۳۱۲۱۷	۳۱۶۰۱	۲۹۲۹۵	۳۱۲۶۶	جمع
۱۱۳۷	۱۱۲۴	۱۲۷۱	۱۳۷۳	۱۴۷۳	۱۷۶۷	۱۷۵۸	۱۲۴۱	آنگولا
x	x	x	۵۳۱	۵۱۷	۵۴۳	۴۷۶	۵۱۲	اکوادور ^(۳)
۱۰۲۰	۹۱۱	۸۹۹	۱۰۲۳	۱۰۴۰	۱۱۵۷	۱۱۹۰	۱۳۵۲	الجزایر
۳۰۶۴	۲۷۱۸	۲۷۷۹	۳۰۵۸	۳۰۰۸	۲۹۸۹	۲۲۲۴	۲۲۷۸	امارات متحده عربی
۲۵۵۴	۲۲۹۲	۱۹۹۱	۲۳۶۲	۳۵۳۶	۳۱۵۲	۳۵۴۴	۴۰۹۲	ایران، جمهوری اسلامی
۲۶۲	۲۶۷	۳۰۰	۳۲۹	۳۲۳	۲۳۲	۳۰۹	۰۰۰	کنگو
۲۷۰۷	۲۴۱۵	۲۴۳۸	۲۶۷۸	۲۷۳۷	۲۸۵۹	۲۳۱۲	۲۵۷۳	کویت ^(۳)
۱۹۱	۱۸۱	۲۰۷	۲۱۸	۱۹۳	۲۱۴	۲۳۳	۰۰۰	گابن
۸۱	۹۳	۱۱۴	۱۱۰	۱۲۰	۱۸۵	۲۳۷	۰۰۰	گینه استوایی
۴۴۵۳	۳۹۷۱	۳۹۹۷	۴۵۷۶	۴۴۱۰	۳۵۰۴	۲۳۵۸	۱۸۵۳	عراق
۱۰۵۹۱	۹۱۲۵	۹۲۱۳	۹۸۰۸	۱۰۳۱۷	۱۰۱۹۳	۸۱۶۶	۹۳۵۳	عربستان سعودی ^(۳)
۹۸۱	۱۲۰۷	۳۸۹	۱۰۹۱	۹۴۶	۴۰۴	۱۴۸۷	۱۶۹۳	لیبی
۱۱۳۸	۱۳۲۳	۱۴۹۳	۱۷۳۷	۱۶۰۲	۱۷۴۸	۲۰۴۸	۲۳۶۶	نیجریه
۷۱۶	۶۳۶	۵۶۹	۱۰۱۳	۱۵۱۰	۲۶۵۴	۲۸۵۴	۳۰۶۷	ونزوئلا

۱) برخی اعداد تجدید نظر شده است.

۲) کشور اکوادور از تاریخ اول زانویه سال ۲۰۲۰ از لیست کشورهای عضو اوپک خارج شده است.

۳) ارقام شامل سهم میزان تولید از منطقه بی طرف می‌شود.

مأخذ - سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.پ.).

هزار بشکه در روز

۲۴-۹- صادرات نفت خام^(۱) کشورهای عضو اوپک

کشور	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۵	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
جمع	۲۳۳۱۶	۲۲۱۰۶	۲۵۰۱۱	۲۴۲۷۴	۲۲۴۷۱	۱۹۷۰۱	۱۹۶۵۶	۲۱۳۱۹
آنگولا	۹۴۷	۱۷۱۱	۱۶۷۰	۱۴۲۱	۱۳۱۹	۱۲۲۰	۱۰۸۰	۱۰۸۵
اکوادور ^(۲)	۳۸۰	۳۴۰	۴۱۵	۳۶۷	۳۹۸	×	×	x
الجزایر	۹۷۰	۷۰۹	۶۶۸	۵۷۱	۵۸۴	۴۳۹	۴۴۶	۴۷۷
امارات متحده عربی	۲۱۹۵	۲۱۰۴	۲۴۰۸	۲۲۹۶	۲۴۱۴	۲۴۱۸	۲۳۰۵	۲۷۱۷
ایران، جمهوری اسلامی	۲۳۹۵	۲۲۴۸	۱۹۲۲	۱۸۵۰	۶۵۱	۴۰۴	۷۶۳	۹۰۱
عراق	۱۴۷۲	۱۸۹۰	۳۸۰۴	۳۸۶۲	۳۹۶۸	۳۴۲۸	۳۴۴۰	۳۷۱۲
عربستان سعودی	۷۲۰۹	۶۶۴۴	۷۴۶۳	۷۳۷۲	۷۰۳۸	۶۶۵۹	۶۲۲۷	۷۳۶۴
کنگو	۰۰۰	۰۰۰	۲۵۴	۳۰۷	۳۰۹	۲۸۲	۲۵۱	۲۴۳
کویت	۱۶۵۱	۱۴۳۰	۲۱۲۸	۲۰۵۰	۱۹۸۶	۱۸۲۶	۱۷۴۰	۱۸۷۹
گابن	-	-	۲۰۵	۱۷۴	۲۰۷	۱۹۶	۱۸۱	۱۸۵
گینه استوایی	۰۰۰	۰۰۰	۱۵۸	۱۲۱	۱۱۰	۱۱۵	۹۳	۸۱
لیبی	۱۳۰۶	۱۱۱۸	۳۵۰	۹۹۹	۱۰۳۶	۳۴۷	۱۰۹۱	۹۲۰
نیجریه	۲۳۲۶	۲۴۶۴	۱۷۳۸	۱۹۷۹	۲۰۰۸	۱۸۷۹	۱۵۹۲	۱۳۸۸
ونزوئلا	۱۷۸۸	۱۵۶۲	۱۸۳۵	۱۲۷۳	۸۴۷	۴۸۷	۴۴۸	۴۳۸

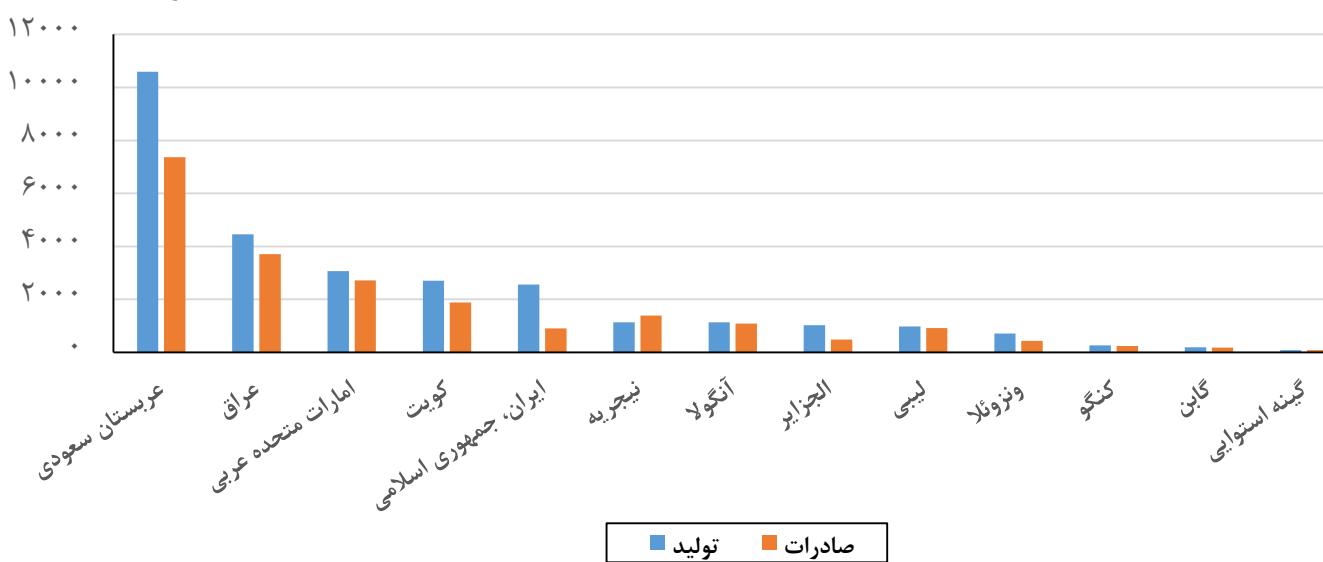
(۱) داده‌ها ممکن است شامل میزان‌گازی سرچاهی و حجم نفت در حال حمل باشد.

(۲) کشور اکوادور از تاریخ اول ژانویه سال ۲۰۲۰ از لیست کشورهای عضو اوپک خارج شده است.

مأخذ - سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.ب.).

۲۴-۳- میزان تولید و صادرات نفت خام کشورهای عضو اوپک: ۲۰۲۲

هزار بشکه در روز

مبنای: جداول ۲۴-۸ و ۲۴-۹

(هزار بشکه در روز)

۲۴-۱۰- صادرات فراوردهای نفتی^(۱) کشورهای عضو اوپک

۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۵	۲۰۱۰	۲۰۰۵	کشور
۴۴۵۹	۴۰۳۶	۳۶۱۳	۳۱۱۵	۴۶۷۳	۳۸۶۹	۳۹۶۲	۴۳۰۷	جمع
۲۲	۲۹	۱۶	۱۷	۱۸	۳۷	۳۱	۱۴	آنگولا
×	×	×	۳۹	۴۲	۱۶	۲۸	۲۰	اکوادور ^(۲)
۵۰۹	۴۹۳	۵۰۳	۵۰۶	۵۳۲	۶۰۵	۳۱۵	۴۵۲	الجزایر
۹۰۳	۸۹۱	۸۴۰	۸۸۲	۹۱۶	۴۱۵	۳۳۷	۵۰۹	امارات متحده عربی
۳۸۳	۳۳۳	۲۸۱	۲۸۵	۲۷۲	۵۱۴	۳۶۸	۴۰۲	ایران، جمهوری اسلامی
۱۷۲	۱۵۸	۱۵۱	۱۰۷	۴۶	۱۴	۵	۱۴	عراق
۱۴۶۸	۱۳۴۴	۱۰۱۷	۱۳۰۰	۱۹۷۱	۱۱۵۵	۹۵۱	۱۳۸۵	عربستان سعودی
۵	۴	۴	۶	۶	۶	۰۰۰	۰۰۰	کنگو
۷۱۱	۶۰۴	۵۲۷	۶۳۷	۶۳۰	۷۳۹	۷۷۳	۶۱۴	کویت
۱۰	۱۰	۹	۸	۹	۱۱	-	-	گابن
.	.	.	.	.	×	۰۰۰	۰۰۰	گینه استوایی
۹۹	۸۹	۶۶	۲۱	۲۵	۲۲	۵۰	۱۶۳	لیبی
.	۱۱	.	۲۰	۲۱	۱۸	۲۳	۴۹	نیجریه
۱۷۶	۶۷	۷۰	۹۷	۲۲۶	۳۱۸	۷۶۰	۶۰۹	ونزوئلا

(۱) داده‌ها ممکن است شامل صادرات مجدد و حجم نفت در حال حمل باشد.

(۲) کشور اکوادور از تاریخ اول ژانویه سال ۲۰۲۰ از لیست کشورهای عضو اوپک خارج شده است.
ماخذ - سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.پ).

(هزار بشکه در روز)

۲۴-۱۱- تقاضای نفت خام بر حسب فراوردهای نفتی در کشورهای عضو اوپک

۲۰۲۲	(۱) ۲۰۲۱	(۱) ۲۰۲۰	(۱) ۲۰۱۹	(۱) ۲۰۱۸	۲۰۱۵	۲۰۱۰	۲۰۰۵	کشور
۱۱۴۲	۱۲۷۴	۷۸۷۸	۱۷۶۹	۱۶۹۲	۹۱۰۷	۱۰۹۷	۵۱۶۴	جمع
۱۵۲	۱۴۴	۱۴۶	۱۷۵	۱۷۱	۱۴۲	۹۵	۵۳	آنگولا
×	×	×	۲۷۰	۲۶۰	۲۵۹	۲۴۲	۱۵۳	اکوادور ^(۲)
۴۳۱	۴۱۸	۳۸۳	۴۳۰	۴۳۱	۴۱۹	۳۴۴	۲۴۶	الجزایر
۹۵۸	۹۱۶	۸۲۸	۸۹۹	۸۸۵	۷۷۸	۵۹۱	۲۰۴	امارات متحده عربی
۱۷۹۳	۱۷۷۷	۱۶۹۲	۱۸۳۸	۱۸۵۴	۱۷۹۵	۱۸۲۰	۱۴۷۹	ایران، جمهوری اسلامی
۸۲۸	۶۲۱	۵۵۰	۷۱۶	۷۰۴	۶۸۶	۶۹۴	۵۳۷	عراق
۳۱۷۲	۲۹۶۶	۲۹۲۷	۳۱۳۹	۳۱۰۵	۳۳۱۹	۲۶۰۰	۱۱۷۵	عربستان سعودی
۸	۷	۷	۹	۸	۸	۰۰۰	۰۰۰	کنگو
۴۶۹	۴۶۲	۴۶۱	۴۶۰	۴۱۷	۳۸۳	۳۵۸	۲۴۹	کویت
۴۵	۴۵	۴۲	۴۸	۴۷	۳۶	-	-	گابن
۵	۵	۵	۵	۵	۸	۰۰۰	۰۰۰	گینه استوایی
۱۹۲	۱۸۶	۱۸۳	۲۱۴	۲۱۵	۲۱۱	۳۰۱	۲۳۰	لیبی
۵۱۸	۴۹۵	۴۶۶	۴۷۰	۴۴۶	۴۰۸	۲۷۱	۲۵۸	نیجریه
۲۷۲	۲۲۲	۱۸۸	۳۶۷	۴۰۳	۶۵۸	۶۷۵	۵۲۱	ونزوئلا

(۱) برخی اعداد تجدید نظر شده است.

(۲) کشور اکوادور از تاریخ اول ژانویه سال ۲۰۲۰ از لیست کشورهای عضو اوپک خارج شده است.
ماخذ - سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.پ).

۲۴-۱۲- ذخایر شناخته شده گاز طبیعی جهان بر حسب منطقه و کشور^(۱)

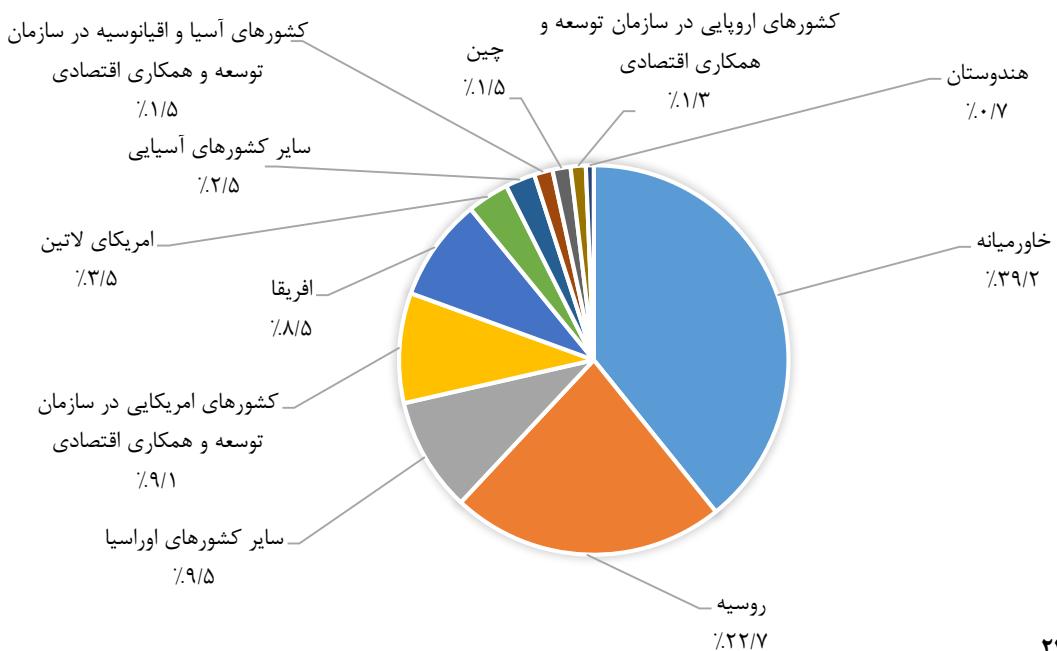
(میلیارد متر مکعب)						منطقه و کشور
۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸		
۲۱۰۰۶۳	۲۰۵۱۵۷	۲۰۵۳۴۵	۲۰۷۲۵۲	۲۰۵۵۶۹	.....	کل جهان.....
۱۹۱۸۲	۱۵۳۸۸	۱۵۹۳۳	۱۵۹۱۳	۱۵۸۰۸	.....	کشورهای امریکایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD).....
۲۶۴۴	۲۶۳۴	۲۶۹۷	۲۸۵۸	۲۹۸۷	.....	کشورهای اروپایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD).....
۳۲۲۵	۳۲۲۵	۳۲۳۵	۳۴۷۵	۳۷۷۲	.....	کشورهای آسیا و اقیانوسیه در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD).....
۳۱۴۲	۲۸۹۳	۲۹۲۲	۲۸۳۴	۲۷۷۹	.....	چین.....
۱۳۷۴	۱۳۷۳	۱۳۷۲	۱۳۸۱	۱۳۴۰	.....	هندوستان.....
۵۱۸۲	۵۲۹۲	۵۳۷۵	۵۵۶۹	۵۹۲۶	.....	سایر کشورهای آسیایی.....
۷۳۰۲	۷۲۴۹	۷۲۳۵	۷۳۹۱	۷۳۹۲	.....	امریکای لاتین.....
۸۲۳۳۸	۸۱۳۲۲	۸۰۷۸۱	۸۰۷۴۲	۷۸۴۸۵	.....	خاورمیانه.....
۱۷۹۲۸	۱۸۰۳۵	۱۷۹۴۵	۱۷۹۹۸	۱۷۹۶۹	.....	افریقا.....
۴۷۷۵۹	۴۷۷۵۹	۴۷۷۵۹	۴۹۰۸۴	۴۹۵۷۱	.....	روسیه.....
۱۹۸۹۹	۱۹۸۹۹	۱۹۸۹۹	۱۹۹۱۰	۱۹۹۳۷	.....	سایر کشورهای اوراسیا.....
۸۸	۸۸	۹۲	۹۷	۱۰۲	.....	سایر کشورهای اروپا.....
از کل جهان:						
۷۵۱۲۱	۷۴۲۴۲	۷۳۶۵۱	۷۳۶۲۶	۷۱۲۱۱	.....	اوپک (OPEC).....
۳۵/۱	۳۶/۲	۳۵/۹	۳۵/۵	۳۴/۷	.....	درصد اوپک (OPEC).....
۲۵۰۵۱	۲۱۲۴۷	۲۱۹۶۵	۲۲۲۴۶	۲۲۵۶۷	.....	سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD).....

(۱) اعداد مربوط به پایان سال است.

(۲) اعداد تجدید نظر شده است.

ماخذ - سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ربپ).

۲۴-۴- ذخایر شناخته شده گاز طبیعی جهان بر حسب منطقه و کشور: ۲۰۲۲

مبنای: جدول ۲۴-۱۲

۲۴-۱۳- گاز طبیعی عرضه شده به بازار جهان بر حسب منطقه و کشور (میلیون متر مکعب)

منطقه و کشور	۲۰۲۲	(۱) ۲۰۲۱	(۱) ۲۰۲۰	(۱) ۲۰۱۹	(۱) ۲۰۱۸
کل جهان.....	۴۱۶۷۱۶۳	۴۱۷۲۱۵۰	۳۹۹۰۹۴۲	۴۰۱۶۰۴۱	۳۹۴۲۰۴۰
کشورهای امریکایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD).....	۱۲۴۵۷۸۷	۱۱۹۴۸۴۶	۱۱۶۰۷۱۰	۱۱۷۹۸۱۰	۱۰۹۸۴۹۹
کشورهای اروپایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD).....	۲۰۴۶۵۱	۱۹۳۸۴۹	۲۰۲۰۸۷	۲۱۸۷۰۸	۲۲۴۴۱۹
کشورهای آسیا و اقیانوسیه در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD).....	۱۸۷۲۶۵	۱۸۰۳۹۲	۱۷۴۳۰۸	۱۶۹۴۰۸	۱۴۸۴۸۲
چین	۲۱۳۴۷۰	۲۰۱۱۰۰	۱۸۵۹۰۰	۱۶۹۹۷۰	۱۵۴۸۰۰
هندوستان	۳۳۳۰۴	۳۲۲۰۰	۲۷۷۰۰	۳۱۱۶۰	۳۱۷۰۰
سایر کشورهای آسیایی	۲۷۰۶۲۱	۲۶۹۹۸۰	۲۶۸۸۰۰	۲۹۰۹۱۰	۲۹۳۵۴۰
امریکای لاتین	۱۵۹۳۳۰	۱۵۴۱۴۵	۱۵۲۲۵۶	۱۶۹۰۹۹	۱۷۰۶۴۶
خاورمیانه	۷۳۶۴۷۰	۷۲۳۲۲۹	۷۰۷۶۰۲	۶۷۳۵۶۳	۶۵۳۱۰۲
افریقا	۲۶۷۸۵۸	۲۸۲۷۷۵	۲۵۳۱۱۰	۲۶۸۰۸۵	۲۵۹۰۱۱
روسیه	۶۳۰۷۵۹	۷۱۹۲۰۰	۶۵۱۴۰۰	۶۹۲۶۸۰	۶۸۰۴۳۰
سایر کشورهای اوراسیا	۲۰۷۹۱۵	۲۱۰۳۴۳	۱۹۶۸۳۹	۲۱۱۳۰۸	۲۰۵۷۱۱
سایر کشورهای اروپا	۹۷۳۳	۹۹۹۱	۱۰۲۳۰	۱۱۳۴۰	۱۱۷۰۰
از کل جهان:					
اوپک (OPEC)	۶۷۱۹۳۶	۶۷۲۷۱۸	۶۳۶۲۱۸	۶۴۲۶۶۷	۶۳۴۴۶۱
درصد اوپک (OPEC)	۱۶/۱	۱۶/۱	۱۵/۹	۱۵/۷	۱۶/۱
سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۱۶۳۷۷۰۳	۱۵۶۹۰۱۷	۱۵۳۷۱۰۵	۱۵۶۷۹۲۶	۱۴۱۱۴۰۰

(۱) اعداد تجدیدنظر شده است.

ماخذ - سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.پ.).

۲۴-۱۴- گاز طبیعی عرضه شده به بازار جهان توسط کشورهای عضو اوپک (میلیون متر مکعب)

کشور	۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۵	۲۰۱۰	۲۰۰۵
جمع	۶۷۱۹۳۶	۶۷۲۷۱۸	۶۳۶۲۱۸	۶۴۲۶۶۷	۶۳۴۴۶۱	۵۹۴۵۳۳	۶۰۱۱۹	۴۲۹۳۶۹
آنگولا	۵۵۰۵	۸۸۲۰	۱۱۳۱۳	۱۰۵۴۶	۹۶۱۴	۷۷۲	۷۳۳	۶۵۰
اکوادور (۱)	x	x	x	۳۱۰	۳۴۹	۴۹۷	۳۳۰	۲۶۰
الجزایر	۱۰۰۵۱۳	۱۰۵۰۴۳	۸۵۱۱۹	۹۰۳۰۲	۹۵۸۹۸	۸۳۰۴۱	۸۴۶۱۵	۸۹۲۳۵
امارات متحده عربی	۵۵۵۷۴	۵۴۴۸۵	۵۵۰۶۴	۵۵۰۹۷	۴۷۶۲۴	۶۰۱۸۱	۵۱۲۸۲	۴۷۷۹۰
ایران، جمهوری اسلامی	۲۶۲۲۶۱	۲۵۷۱۱۹	۲۴۹۶۳۰	۲۴۱۷۲۰	۲۲۳۰۶۰	۲۲۶۷۳	۱۸۷۳۵۷	۱۰۳۵۰
عراق	۹۷۷۸	۹۵۸۶	۷۳۷۴	۱۱۵۴۴	۱۱۱۳۰	۷۶۸۵	۱۳۰۳	۱۴۵۰
عربستان سعودی	۱۲۲۸۹۵	۱۲۰۴۸۵	۱۱۹۰۰	۱۱۷۰۰	۱۱۸۰۰	۱۰۴۴۵۰	۸۷۶۶۰	۷۱۲۴۰
کنگو	۴۲۳	۴۱۵	۴۰۵	۵۸۰	۸۶۷	۹۲۸	...	...
کویت	۱۳۸۸۳	۱۲۷۲۸	۱۲۸۸۳	۱۳۹۵۲	۱۷۷۳۸	۱۶۹۰۹	۱۱۷۳۳	۱۲۳۰۰
گابن	۴۶۳	۴۵۴	۵۰۲	۴۶۴	۵۳۰	۵۵۰	-	-
گینه استوایی	۸۱۰۵	۷۰۴۷	۶۰۲۳	۶۲۲۵	۷۷۵۱	۶۲۰۰	...	...
لیبی	۲۲۸۰۷	۲۲۴۲۴۴	۲۰۹۳۰	۲۶۸۲۰	۲۳۲۲۰	۱۵۴۹۳	۱۶۸۱۴	۱۱۳۰۰
نیجریه	۴۴۳۰۷	۴۸۵۷۲	۴۹۹۴۷	۴۷۸۲۸	۴۴۲۵۱	۴۵۱۴۸	۲۸۰۹۹	۲۲۴۰۰
ونزوئلا	۲۴۴۲۱	۲۳۷۲۰	۱۸۰۲۶	۲۰۰۵۹	۲۴۷۸۵	۲۶۰۰۴	۱۹۷۲۸	۲۳۴۴۴

(۱) کشور اکوادور از تاریخ اول ژانویه سال ۲۰۲۰ از لیست کشورهای عضو اوپک خارج شده است.

ماخذ - سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.پ.).